

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Pernye András

Cím:

Egy hét

BUDAPEST HANGVERSENYTERMEIBEN

Magyar Nemzet, 1960. nov. 5.

Helyszám

Hely

Idő

78(064.5)

1960

A MOSZKVAI KAMARAZENEKAR újból a Zeneakadémia pódiumára lépett, hogy ezúttal új műsorral tegyen tanúbizonyságot rendkívüli tudásáról.

Az előadóművészet hatása kiszámíthatatlan: rendkívül bonyolult összetevők játszanak közre létrejöttében. Nem tudnánk tehát megállapítani, hogy az együttes játéka ezúttal miért tett »csak« tökéletes benyomást — szemben az első est mámoros, elragadtatott hangulatával. »Csak« tökéletes — persze ez sem kevés, jóval több, mint amit itthon megszoktunk; ezen belül azonban a főfok számtalan fokozata van.

Bach Musikalisches Opfer című ciklikus művének legmonumentálisabb tételét, a hatszólamú Ricercar-t hallottuk elsőként. Ez az egyedülállóan tökéletes zenei építmény előttünk emelkedett a magasba és tornya szinte a felhőkbe veszett, ahová a bámuló »tekintet« már nem követhette. A tempóvétel nyugodt kiegyensúlyozottsága éppúgy lebilincselte, mint Rudolf Barsaj karmester kiváló formaérzéke, ahogyan állandó feszültséggel léptette be és fokozta a mind szövevényesebb tételt. Itt valóban helyén volt az a »fehéren izzó« hangvétel, amelyet viszont Händel Concerto grossójánál kissé keveseltünk. Ez utóbbi művet szerettük volna játékosabb, könnyedebb előadásban hallani. Persze, ez korántsem jelenti azt, hogy a Händel-mű előadása technikai szempontból vagy összjáték tekintetében bármiféle kívánnivalót hagyott volna hátra: itt éppúgy lebilincselte bennünket az a szinte már félelmetesen pontos, precíz és kimért kamarazenei egybeforrottság, mint az együttes minden produkciójánál.

Corelli világhíres La Folia című variációs hegedűműve szintúgy az együttes hallatlan technikai tudásáról tanúskodott. A szerény »Moszkvai Kamarazenekar« elnevezés helyett méltán illelté meg őket a hangzatosabb »Moszkvai Virtuózok«, mivel technikai felkészültségük magasán felette áll az »I Virtuosi di Roma« kamaraegyüttesének.

Az est érdekes, modern műsorszámra Sztravinszkij Concerto grossója volt. Természetes, hogy a mű egyike a századunkban igen kedvelt neobarokk irányzat alkotásainak — erre utal archaizáló címe is. Rudolf Barsaj azonban szerintünk kissé túl komolyan vette Sztravinszkij alkotását és nem helyezte elegendő gondot a mű ironikus, »fintoros« elemeinek kinyilvánítására. A középső tétel (Arioso) szélesen kibomló, romantikus dallamát semmiképpen sem szabad »végzetesen komolyan« venni: a hangsúlyozott érzelmesség ugyanis itt éppen saját ellentmondásába csap át. (Olyan, mint az az ember, akiről azt hisszük, hogy félszemű, ezért sajnálni kezdjük, de amint közelebb ér, kitűnik, hogy csak kacsinlott.) Ugyanez az »etosz«-a az első tétel sánti-

káló, csúsztatott középtémájának is, mely úgy hat, mint valami romantikus keringőmelódia perszilifázsa. A sodró iramú utolsó tétel azonban hangulatilag is a lehető legkifogástalanabb előadásban részesült.

Mozart D-dúr Divertimentója — az est utolsó száma — az első szereplés forró hangulatát idézte vissza. Az első tételben Barsaj együttese ideálisan megoldotta a bársonyos hangvétel és a könnyed játékosság egybeötözését, míg az utolsó tételt ezúttal kissé hajszoltnak éreztük. E kisebb hiányosság ellenére a Moszkvai Kamarazenekar ezúttal sem tévesztette el hatását a közönségre, amely hatalmas tapsviharral fogadta a produkciót. A számos ráadás közül ezúttal megint Bartók Divertimentójának utolsó tétele aratta a legnagyobb sikert.

Reméljük, hogy nem kell soká várakoznunk a Moszkvai Kamarazenekar újabb budapesti vendégszerepléséig.

IGOR BEZRODNIJ, szovjet vendégművésznk, a Kórody András vezényelte Rádiózenekarral Beethoven Hegedűversenyét adta elő csütörtökön a Zeneakadémia nagytermében.

Bezrodnij neve és művészsége már nem ismeretlen a magyar közönség előtt; az utóbbi másfél évtized során már többször üdvözölhettük őt hangversenypódiumainkon. Esetről esetre elkápráztatott bennünket ragyogó technikájával, fölényes előadói biztonságával és szárnyaló hegedűhangjával — amelyek mind az Ojsztrah-iskola hatását tükrözik.

Annak ellenére, hogy nagy várakozással tekintettünk a hangverseny elé (de az is lehet, hogy éppen ezért!), Bezrodnij nem mindenben tudott megfelelni az előre felfokozott várakozásnak. Bezrodnij zenéhez való hozzáállása alapvetően romantikus. Ez persze nem lenne baj, hiszen Beethoven versenyművének előadásánál megszoktuk — és ebből eredően szinte megköveteljük — a romantikát. Néha azonban zavarónak hatott a gyakorta alkalmazott szeszélyes hangsúlyjáték, egy-egy dallamvonal vagy zenei mondat változó-kony dinamikai megoldása. Ugyanakkor azt is észre kellett vennünk, hogy a vibráció túlzott alkalmazása helyenként a hangképzés tisztaságát veszélyezteti. A darab technikai megoldása azonban kifogástalan volt — sőt több annál: ragyogó. Bezrodnij tiszta muzikális elképzeléseit csodálhattuk meg a lassú-tétel áradó kantilénájában, valamint a két szélső tétel hasonló jellegű részleteinél. Külön említést érdemel a gyors-tételek kadenziája: mindkettő a hegedűművészet rendkívüli pillanatainak részeseivé tett bennünket. A művet követő nagy tetszésnyilvánítás hatására Bach gmoll hegedű-szólószonátájának első tételét hallottuk Bezrodnij előadásában ráadásként. A Bach-mű aspektusából visszavetítve a Beethoven-verseny előadási hiányosságai nyilvánvalóan idegességéből származ-

hattak, mivel az előbbinél magasrendű, leszűrt és tisztá, amellet rendkívül fegyelmzett játékban volt részünk.

Kórody András a Rádiózenekar élén a műsor megnyitószerű számaként Gluck: Iphigénia Aulisban nyitányát vezényelte. Nyilván lassú tempóvétel tette, hogy a mű drámai hatásainak nagy része ezúttal a partitúrában maradt. Annál nagyobb visszhangra lelt Weinberger: Svanda a dudás című operájából a közkedvelt Polka és a Fuga. Ez utóbbit meg kellett ismételni.

Pernye András